

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési ár: negyedévre 30 fillér.
M e g j e l e n i k minden hónap 15-én.

Felolós szerkesztő:
WALTHIER GYÖRGY
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi u. 2 sz.

H i r d e t é s e k e t
kedvezményes feltételek mellett közlünk.

XII. PIUS PÁPA

Március 12-én az egész világ képviselőinek jelenlétében és négyszáz millió katolikus keresztény lelki részvételével tették fejére a pápai hármaskoronát XII. Pius pápának.

Szent Péter első római püspök székét foglalta el Pacelli Jenő bíboros, a népek és világrészek fölött magasan kiemelkedő trónjára, a krisztusi kereszténység lelki vezére, a messiási hit és erkölcs csilhatatlan tanítója.

Lábai elé királyok és nemzetek borulnak, hogy hódoljanak annak a legnagyobb lelki hatalomnak a földön: Krisztus Királyságának, amelyet a Megváltó rendelkezéséből ő képvisel.

Nagyobb magaslatra, dicsőbb trónra ember a földön nem emelkedhetik: hisz a Pápa a világ-megváltó Krisztus helytartója. De a fény és dicsőség mellett nincs ember, aki nála nagyobb felelősséget viselne. Nemcsak mint Főpásztor a krisztusi hit és erkölcs tisztaságának és épségének védelmében, hanem mint a világ legfőbb szellemi hatalma a népek életének, biztonságának, békéjének, igazságos berendezésének igazságos és megértő irányításában és oktatásában.

És a felelősség annál súlyosabb, mert a mai válságos időszakban felfegyverzett nemzetek és világrészek állanak egymással szemben — gyűlöletes elfogultsággal és mindenrekész elszántsággal.

Nagy tehát a felelősség keresztje, de az isteni Gondviselés olyan csodálatos képességű férfiat állított Szent Péter örökébe, akinek rendkívüli képességeiből és lenyűgöző egyéniségéből a reményesség és bizalom árad az aggodó emberiség milliói felé.

„Te Péter (szikla) vagy, mondotta Jézus Simon Péternek és én e sziklára építem anyaszentegyházamat, s pokol kapui sem vesznek erőt rajta.”

Krisztus anyaszentegyházának sziklaalapjává tette Pétert és utódait a Megváltó. Ez a tény és tudat ad erőt, tekintélyt és biztos vezetést Krisztus helytartójának, de ad vigaszt nekünk is az élet tengerén hányatott, magunkra hagyatva tévelygő, veszendő emberiségnek.

Az állig fegyverzett, vérözönbe zuhanni készülő világ közepén áll látszólag fegyvertelenül XII. Pius. Nincs modernül felfegyverzett milliós hadserege, nincsenek tankjai és bombavető repülőgépei, nincsenek ágyú- és légharító gépei, de vannak legyőzhetetlen erkölcsi fegyverei. Kezében vannak az ősi, tiszta evangélium isteni

igazságai és örök érvényű erkölcsi törvényei.

E megdönthetetlen és legyőzhetetlen legyverek birtokában a krisztusi sziklán védelmezi bátran és hősiiesen az igazságon gyökeröző emberi jogokat és szabadságot az elnyomott és jogtiprásban szenvedő népek javára, hirdeti és követeli az igazság érvényesítését és ebből származó béke megteremtését és a népek krisztusi testvériségének átérzését és egymásratalálását.

Fenkölt, természetfölötti kegyelemtől irányított bölcsesség és az örök igazságok tüztől izzó kemény kitartás képes csak rendet teremteni — a vulkánon táncoló nemzetek zürzavaros életében, ahol az egyéni és faji konok kevély-

ség, a haszonleső aranyimádat, a sátán ivadékainak hazug szólamai, az önimádó önkényuralom fékevesztett borzalmi és életpusztító nemzedék szörnyű bűnei ülnek tivornját a társadalom bünyös és rikoltó berkeiben.

Pacelli Jenő bíboros-államtitkár a békének, az egyházi és emberi jogoknak, a népek krisztusi testvériségének bátor harcossá tevő irányítója és vezetője volt eddig is. Az ujjongó lelkesedés, öröm és hódolat, amelyet az új pápa megválasztása az egész világon keltett, azt az egyetemes felfogást fejezi ki, hogy XII Pius pápa egyéni és szellemi kiváltsága valóban mindenkinél alkalmasabb a nagy és emberfeletti feladatok végzésére.

Mi magyarok, akik az eucha-

risztikus kongresszus feledhetetlen napjaiból mélységes háival és hódoló alázattal borulunk Szent Atyánk lábai elé, talán legjobban és legforróbban kérjük a Mindenhátót, hogy kegyelmeinek bőségével gazdagítsa és irányítsa munkásságát áldásával tettezze Szentséges Atyánkunk, aki minden magyar vágyát választotta jelszavául: az Igazság munkájának hékéjét.

Hét millió katolikus magyar meggyőződéssel hiszi és reméli, hogy nemzetünk nagy barátjának és pártfogójának dicsőséges uralkodását egy jobb és szerencsésebb kor bekövetkezése kíséri és ezért fiúi hódolatunk igaz örömmel kiáltjuk:

„Tartsd meg Isten Szentatyánkat, Krisztusnak helytartóját!”

XII. Pius pápa a magyarok atyai barátja.

Az eucharisztikus kongresszus idején elhangzott beszédei világosan elénk tárják azt a minden magyar szívnek értékes megbecsülést és szeretetet, amelyet Pacelli Jenő bíboros, most már XII. Pius pápa országunk és népünk iránt érez. Egy hétig volt köztünk és a közelebbi érintkezés, helyzetünk, viszonyaink megvilágítása csak fokozta szívében azt a jóindulatú érzést, amelynek oly gyönyörű szavakban adott kifejezést elutazása alkalmával.

„Hívó lélekkel emelem kezemet és lelkemet — mondotta Pacelli pápai követ — ebben az ünnepélyes órában, amely mind az elmúlt idők dicsőséges emlékével, mind pedig a jövőnek szorongó érzésével visz bennünket-e koronázó főtemplomban, amely a nagyszerű hitnek szellemét leheli — ahhoz, akinek dicsőség és tisztelet adassék. *Buzgón kérem a nagy és hatalmas Istennek áldását erre a Mária országra, összes fiait és leányaira és arra, ami legbensőmet leginkább megindítja és amit így fejezek ki: Üdvözítsd Uram a te népedet és áld meg örökségedet!*”

A tiszteletére rendezett iparcsarnoki fogadó ünnepségen ezeket mondotta:

— Budapest, ez az előretolt végvár, mely a felszabadításért folytatott hosszú küzdelem mellett diadalmasan harcolt Krisztus szabadságáért is, ez a lovagias város, mely vendégül látja ezt a nagyszabású gyülekezetet és várja, hogy szemhátára megvilágosodjék a holnap nap tündöklő fényétől: a Hősöktere, a magyar bátorságnak ez a jelképes arénája még nem látta lobogni, a nap sugaraival elkeveredni a keresztény népek jámbor hitének ezernyi és ezernyi lángját abban az

egyedül álló pillanatban, amikor dicső emlékü kövei az egész katolikus világ misztikus oltárává avatódnak. Mégis ezen a nagyszabású gyűlésen a nagy kongresszus hajnalának ünnepélyes várásában, számosan gyülekeztek össze azok, akiknek szívét égő hazaszeretettel hatja át a Krisztus királyba és a krisztusi ország alapvető törvényeibe vetett megingathatatlan hit, szent és büszke tudat, a hit, az igazságosság és a béke országában, amely ha érezteti is hatását a földön, gyökereivel nem erre a világra, hanem az égbe nyulik. Ti jól tudjátok ezt és jól tudja e történelmi föld, amelyet Magyarország első királyának apostoli egyénisége szentelt meg, akinek elméjét és karját Krisztus keresztje és a Szűz Anyának, a ti patronátoknak tisztelete irányította és akinek köszönhetitek nagyságotokat és dicsőségeket és azt a ki mondhatatlan örömet, hogy Szent István személyében olyan égi pártfogótok van, aki hősiességben nem marad alatta az első vértanúnak. Ő fentről néz reátok és biznyára örvend azon, hogy város, amely koronáját őrzi, most célja és központja az Oltáriszentségben rejtőző Isten egyetemes imádatának, annak, akit ő most szemtől-szemben lát a szentek fényességében és gyönyörködik abban, hogy a ti hires és ősi valóságotok, atyáitoknak ez a drága öröksége most az egész világ előtt tanúságot tesz a Duna-Tisza partjain általa elvetett apostoli és katolikus hit gyümölcseiről.

— Köszöntöm ezt a nagy várost és ezt a nagy népet vezető-

ivel egyetemben azzal a belső meggyőződéssel, hogy az Oltáriszentségben jelenlevő Isten helytartója a legfőbb pásztor, aki gondosan őrökdi a juhok és a bárányok fölött, szeretetteljes és atyai tekintettel figyeli a Krisztus által rábizott nyájnak ezt a kiválasztott helyét. Azok az ékesszóló ajkokról elhangzott szavak, amelyek megreszkettették e terem levegőjét és növelték máris megindult szívem csodálatát, örömmel és bizakodással vannak tele, őszinte megnyilatkozásai a lángoló magyar léleknek és ígérteljes előjátékai az ünnepélyes Eucharisztikus üléseknek.

Végül Horthy Miklós Magyarország kormányzójának üdvözlőszavait megköszönve a többek között az alábbi gondolatokban gazdag szavakat mondotta:

— Ez a nép, amely keletről jött és lelkében a keleti gondolat tündöklő mélységeit hordozza, anélkül, hogy elvesztette volna sajátos jellemvonásait, naggyá nőtt a nyugati földön, amelyet új hazának választott, részesült a nyugati keresztény civilizációból, megerősödött és megtisztult általa és benne s fokozatosan készült arra, hogy ezzel a civilizációval szemben olyan szerepet töltsön be, amely kegyetlen megpróbáltatások közepette is belsőleg gazdagította és nemesítette s amely mindig értékes mozzanata fog maradni az európai történelemnek és kulturának.

KATOLIKUS AKCIÓ

Triduum-ot

tartott az endrődi III. rend részére P. Szabó Polikárp ferences házfőnök. Nemcsak Szent Ferenc követőinek hitvalló csapata, hanem a többi hitbuzgalmi egyesületek tagjai is tömegesen vettek részt a nagy erkölcsi haszonnal járt lelkipályakorlaton.

Épületes volt, hogy nagyon sok középkori férfi is ott serglett a Páter gyóntatószéke körül és megkönnyebbült szívvel sietett az áldozó-rácshoz megnyitni szívét a régen nem vett Eucharisztikus Krisztus előtt.

Sokan jöttek, de mégis sokan elmaradtak. Pedig a tavaszi munkálatok február végén még nem tarthatták vissza őket?!

Vagy talán nincs szükségük Krisztus tisztító, vigasztaló és erősítő kegyelmére?

Keresztény vagy testvér, tehát nevedben viseled a „kereszt” szót. Keresztet írt szent olajjal homlokodra lelkipásztorod, amikor keresztelt. Keresztet csókoltál meg hitveseddel az oltárnál, amikor esküdtél. Keresztbe rakod buzakévédet, amikor az Isten áldását összegyűjtöd. Kereszt örködik sírod fölött, amikor bucsut mondasz ennek az arasznyi életnek. Miért nem sietsz tehát a kereszt tövébe, Krisztusodhoz az élet derekán is, amikor minden napon és minden percben Isten segítségére és oltalmára van szükséged?!

Krisztusod reád néz és utánad tekint akkor is, amikor bűnös hanyagsággal elmész a templom mellett, anélkül hogy bemennél hozzá köszönteni őt. Harangja szavával hív és figyelmeztet, hogy közeledik az órád, vigyázz!

Megváltód rátekintett a bűnös és őt megtagadó Péterre is. E nézés felrázta szörnyű bűnéből a megtévedt apostolt és keserű könnyek között bánta őszintén nagy bűnét. Te elfordítod tekinteted a Megváltó jóságos szemei elől?

Vagy úgy cselekszel, mint Judás? — Jézus intette az utolsó vacsorán. Nem használt, elment és elárulta Mesterét. Még az utolsó percben is megkísérelte a megmentését. Csókkal figyelmeztette arra a nagy szeretetre, amelyet lelke iránt az isteni Üdvözítő érzett. Kevély, megátalkodott, kapzsi lelke inkább a pénzt, a vagyont s az ebből származó vidám, de bűnös életet kívánta. Tudod, mi lett a vége. Kétségbeesésében, szörnyű bűnmardosásában fel-

kötötte magát. A szörnyű végből rettentő büntetésre ébredt. Így jártok valamennyien, akik az élet viruló napjaiban eláruljátok és megvetitek a világ-megváltó, életeteket adó és számonkérő: Örökbíró, Krisztus szavát!

Testvér! Jőjj hozzá, míg nem késő!

A kereszt tövéből világosság árad!

Ha az ember Genf városából a közeli Saleve hegyre tekint, megfigyelheti, hogy ezt a hegyet igen gyakran borítja be a köd. Ez a piszkos, füstszerű felhő eltakarja a hegynek bérceit, szikláit, erdőit, utait.

Amikor aztán eltűnik a köd és tiszta a levegő, a hegynek egyik magas ormán hatalmas kereszt lesz látható. Ott áll és nagy messzeségben uralja a hegyoldalt.

Egy előkelő, vallásos uriember kirándulást tett erre a hegyre. Szép volt az idő, amikor elindult, de alig ért útja negyedére, már sűrű köd burkolta be a hegyet. Csak nehezen látott két-három lépésnyire is. Az utelágazásnál félt, hogy eltéved. Aztán meg a vidéket is szeretete volna látni és bosszantotta, hogy hiába jött.

Útja közben egy környékbeli gazdával találkozott. Megszóllította:

— Ugyan kérem, mondja meg merre menjek, hogy kijussak ebből a ködfelhőből?

— Csak tessék ezen az uton tovább menni, — felelte a kérdezett — és nemsokára elér a kereszthez. Ott annak lábánál már világosság van.

A turista így is tett. Vigyázva haladt az uton és valóban elérkezett a kereszthez. Itt vége szakadt a ködnek és ahogy körültekintett, csodás szépség tárult eléje. Alatta ott gomolygott a ködfelhő, de felette gyönyörűen sütött a nap. Ennek fényében csak úgy ragyogtak a sziklák, szépséges volt a zöld moha, a messzeségben pedig látszott a gyönyörű tájké.

A kereszt tövéből remek volt a kilátás!

Aki a kereszt alá áll és onnan nézi a világot, különös fényben látja azt. Az érettünk meghalt irgalmasszívű Krisztus közeléből egész más a tekintet és a látás.

Alattunk az élet gondjai go-

molyognak. A bűnök köde borítja a földet. A kereszt felett azonban világosság van, az örökélet bércét látjuk és a messzeségből felénk int a tulvilág szépsége és tájéka.

Ebben a világosságban olyan csodálatos erő van! Amikor fáradtan, az élet csalódásaitól megtörtén leborul oda az ember, a világosság fényénél megérti, hogy van még egy másik élet is, ahol nem érhet bennünket csalódás!

Amikor a gyarlóság a vétek útjára vitte az embert és a bűn kétségbeesésig gyötri a lelkiismeretet, a kereszt világosságánál megtudja az összetört lélek, hogy nem veti le a bánatos szívet. Az, aki életét adta éretünk...

A szenvedő és bűnös ember az igazatadás meggyőződésével zengi az éneket:

„A keresztfához megyek, mert máshol nem lelhetek nyugalmat lelkemnek!...”

Egyházi h iradás.

A belterületi körök és egyesületek tagjai testületileg kívánják végezni husvétii legszentebb katolikus kötelességüket: az Oltári-szentségben jelenlevő Krisztus vételét. Az egyház vezetősége készséggel fogadta a kérelmet és „Fekete Vasárnapot” jelölt ki, amikor szentségekhez járulnak a hivatalok, egyesületek és körök katolikus tagjai.

Nehogy azonban a külterületi egyesületek háttérbe szoruljanak, e körök tagjai Virágvasárnapon jönnek az Eucharisztikus Krisztus vételére.

Valóban felemelő látvány lesz, amikor Endrőd férfi lakosságának színe-java hitvallást tesz a Megváltó Jézus mellett. Azok a szerencsétlen flótások, akik az emberi rövidlátás és elfogultság hálójában nem hallják lelkiismeretük szavát és elzárják bűnös lelküket Krisztus előtt, valóban szánalomraméltó, állati sorsban vergődő figurák. — Reméljük, ilyenek kevesen lesznek!?

Gyümölcsoltó Boldogasszony napja az édesanyák ünnepe. Az angyal Isten követségében ekkor adta hírül a Szent Szűznek, hogy a Szentlélek ereje megárnnyékozza és Fiat fog szülni. E napon tehát a sok gyermeke édesanyák járuljanak az isteni Gyermeknek áldott szent Testéhez és Véréhez. Erőt, áldást, lelki békét és kegyelmet kapnak Tőle.

A Legény-ifjúság március 26-án, a Leánysereg április 2-án járul a szentségekhez. — Meglátjuk, hogy melyik csapat erősebb és népesebb!

Akik fontos akadály miatt nem jöhetnek, azok Nagycsütörtökön jöjjenek az Ur asztalához!

Tavaly Budapesten országvilág előtt többszázezer férfit rang és kor különbség nélkül hitet tett Krisztus király mellett. A világ valamennyi nemzete épült a magyarság hitvalló példáján Endrőd katolikus népe sem maradhat a sátn zsoldjában! Krisztus hív: „Jöjjetek hozzám mindnyájan!”

Hitbuzgalmi egyesületek. Szent Ferenc III. rendje március 19-én délután 4 órakor, az Oltáregyesület március 25-én d. u. fél 4 órakor, a Jézus Szive Szövetség Női-csoportja március 26-án d. u. 4 órakor tartja havi ajátosságát. Az Eucharisztikus Férfi-Liga április 1-én, a Leányegyesület és Leány-klub április 5-én este fél 6 órakor a polgári iskolában tartja havi összejövetelét.

Az Olvasós-társulat évi közgyűlésén Várju J. Imre testvért kérte fel a társulat további vezetésére, míg a Jézus Szive-társulat vezetője Varga Imre lemondása folytán Gellai István lett (Kondorosi-ut).

Külterületi szentmisék. Március 19-én a polyákhalmi és nagylaposi kápolnás iskolákban, március 25-én a csejti, március 26-án a Szent Imre-iskolában, április 10-én az öregkerti kápolnás iskolában és a nagylaposi kápolnás iskolában mutatunk be szentmisét. A szentmisék a közelebbi iskolákban fél 10, a távolabbiakban 10 órakor kezdődnek. A husvétii szentgyónást ez alkalmakkor is végezhetik a hívek.

Egy nagy tudós hite.

Néhány hónap előtt közölték az újságok, hogy az északi sarkvidék tanulmányozására indult francia expedíció elpusztult. Hajójuk, a Pourquoi pas? jéghegyek közé került, amelyek összetörték a hajót és az expedíció tagjai is életüket veszítették.

Ennek az expedíciónak vezetője dr. Charcot nevű világhírű tudós volt.

Az expedíció egyik északi szigetől indult el útjára. A sziget kikötőjében egy katolikus templom is van. Az indulás reggelén találkozott a templom plébánosa dr. Charcot-val a templom előtt. Üdvözölték egymást és a plébános megkérdezte:

— No, paráncsnok ur! Minden kész az útra?

A nagy tudós kedvesen válaszolt: — Nem, plébános ur, még nincs minden készen. Majd akkor lesz készen minden, ha ön meggyóntatott és megáldoztatott engem.

Azután bement a templomba építelenen elvégezte szentgyónását és áhitattal járult a szentáldozáshoz.

Ez az ember igazán elkészülve ment a nagy útra!

IMRÉDY BÉLA!

A bécsi konferencián három bajnoka: Imrédy Béla, Kánya Kálmán és gróf Teleky Pál — az ország hálaja és ujjongó lelkesedése mellett — írta be nevét a magyar történelembe. Az elismerés és köszönet szavát alig találta meg a magyar közvélemény a heroikus teljesítmény láttára, de megtalálta éles fűrészt a gáncs és irigység, amely alattomos, a magyar közéletben szokatlanul ildomtalan módon illesztette éles fozait Imrédy Béla nemzetségfájába.

A volt miniszterelnök — az ország népének elképedése és felháborodása között — gerinces bátorsággal és férfias nyíltsággal jelentette be lemondását Horthy Miklós kormányzó urunknak. A vád, amelyet „előkelő politikusok” drága pénzen szereztek és állítottak Imrédy ellen, hogy anyai ágon a nyolcadikős, gyermekkorában keresztelkedett ki az izraelita vallásból.

Sem a képviselőház többsége, sem az ország közvéleménye nem tartotta elégséges oknak a jelentéktelen, 130 év előtti eseményt, de Imrédy puritán gondolkodása és önzetlen közéleti működése még ezt sem nézte el, hanem átadta helyét olyan férfiúnak, aki az Imrédy kormánytól benyújtott javaslatok tető alá hozatalát európai tudásával, kipróbált politikai éleslátásával és kemény magyar érületével garantálta.

A magyar nép mélyeséges tisztelettel övezi gróf Teleky Pált. Ismerjük és tudjuk róla, hogy egyik legkiválóbb egyénisége a mai időknek, de mégis fölvetjük a kérdést, hogy mi szükség volt Imrédy távozására és elfűrészelésére?

Olyan gazdag a magyar jelen politikai értékekben, hogy évtizedek legnagyobb értékű fiát ilyen könnyen félretelhatja?

A művelt világ olyan kiváló pénzügyi lángésznek és gazdasági szakembernek ismeri Imrédy Bélát, hogy elcsodálkozott távozásán éppen akkor, amidőn az ország gazdasági átformálása és a nemzeti megerősödés virális kérdései képezik legfőbb tárgyát a képviselőház korszakos jelentősé működésének.

Egy második évezred alappil léreit kívánta sziklaalapra helyezni Imrédy Béla. Elszánt hittel, törhetetlen akarattal és farradhatatlan munkabírással készítette elő a nemzeti ujjászületés nagy művét. Ószinte, gyakorlati jelentőségű, a nemzet vívódását átérző és átélő célkitűzése — mint áldásos májusi esőt hozó viharfelhő vonult át a magyar társadalom egén és reményt, bizakodást, támogató bizalmat váltott ki milliók lelkéből. So-

kan égháborúnak vélték Imrédy reformterveit, mit udtuk és éreztük, hogy — dörgés és villám lés áldásos esőt hoz.

Elment. De nem bucsuzunk tőle! Visszavárjuk!

Nem felejtsük el, hogy az ország egyik legjobban dotált állását hagyta ott, amikor az ország hívó szava élre állította. Ez az önzetlen és áldozatos cselekvést Rákóczy Ferenc és Széchenyi István életében láttuk, de nem ismerjük azoknál, akik acsarkodtak ellene.

Nem felejtsük el azt a főséges kiállást sem, amelyet tanusított a múlt évben, amikor az egész világ képviselői jelenlétében a katolikus hívő öntudatos alázatosságával borult térdre az Eucharisztikus Krisztus előtt. Aki félt és imádja Istenét, az kötelességeit is lelkiismeretesen teljesíti.

És századok múlva is példaként fogják tanítani iskoláinkban azt az önfeláldozó, fizikumát leörlő, idebénítő munkát, amelyet a felvidék visszaszerzése alkalmával, a nemzeti érdekek és az ország jövője érdekében — ellenségeink fondorlata, egyes barátunk meg nem értése miatt — emberfeletti öngyőzéssel és szívós küzdelemmel a béke érdekében kifejtett. Gyönyörű teljesítmény volt!

Hisszük és várjuk, hogy mielőbb ismét az élen látjuk Imrédy Bélát. Az ország nem nélkülözheti egyik legnagyobb fiát! „Mindent vissza”!

Az új kormány

megalakításával gróf Teleky Pál vallás- és közoktatásügyi minisztert bizta meg Magyarország Kormányzója.

A keserű és fájdalmas változásban enyhe gyógyír. — Az európai hírű tudós és tizen-nyolc év előtt fényesen vizsgázott államférfiu vette kezébe az ország kormányát, hogy ugyanazon uton és irányban vezesse, ahogy azt kiváló elődjétől Imrédy Bélától átvette.

A forradalmak utáni nyomoruság és zürzavaros állapotban Teleky emberfeletti munkát végzett, hogy a romok fölött új magyar életet teremtsen. Becsülettel megállta helyét. A nemzet hálásan gondol reá.

Az új magyar élet — utódai és a változatos külpolitika befolyása következtében — dült-utra jutott. Teleky résztvett Imrédy mentési munkálataiban, s most folytatja a kemény, szívós küzdelmet az új magyar élet napfényes és boldogabb kialakítására.

Kormányának tagjaiul Imrédy Béla munkatársait kérte fel, s csak a kultusztárcát bizta ko-

rábban elődjére, a keresztény és nemzeti politika gerinces harcosára, a legnagyobb magyar történetudósok egyikére: dr. Hóman Bálintra.

Adja Isten, hogy kitartó és fáradságos munkájuk gyümölcse valóban az ősi magyar rögön felépülő békésebb, megelégedést nyújtó magyar élet legyen!

Csehszlovákiában

újabb zavargás és fegyveres megszállás zajlott le az elmúlt héten. A tótság vezetői — prágai hírek szerint — minden közösséget meg akartak szakítani cseh barátaikkal — az elnök személyén kívül és államcsinnyel akarták keresztül vinni önállósítási vágyaikat.

A cseh államfő táviratilag menesztette Tiso miniszterelnököt és társait, akik Hitler kancellárhoz fordultak védelemért.

Pár napi küzdelmes tanácskozás és katonai beavatkozás után — valószínűleg német tanácsral — látszólag megbékéltek a „jó barátok” és a csehszlovák elnöke Sidor Károly elnöksége mellett új miniszteriumot nevezett ki Pozsonyba.

Sajnáljuk ezt a derék népet és a magyar földnek azt az ezeréves darabját, amely most néma tanuja a koncon veszedő népeknek. A bécsitárgyalás szabadságot és nyugodt életet adhatott volna ezer évig velünk élő szlovák polgártársainknak, s vezetőik inkább kívántak azok mellett maradni, akik husz év alatt csak elnyomásban és kiszipolyozásban részesítették őket. — Megsütötték pecsenyéjüket, most rágódhatnak rajta. Az Isten nem bortal fizet!

A zsidótörvény

általános vitája befejezést nyert. Megindultak a parlamenti csatározások az egyes szakaszok módosítása körül. A jobboldali pártok erősen védik a javaslat többször átdolgozott, szigorú alapelveit, a baloldaliak és a velük együtt működő új pártok az enyhítés mellett kardoskodnak. Pár nap múlva befejezik a javaslatot, s végre elsimulnak azok a közéleti harcok, amelyek az ország közgazdasági életére nem jelentettek előnyös hatást. A keresztény magyar ifjúság tizezeinek biztos jövőt ígér a javaslat tökéletes megvalósítása. A parlament nagy mulasztást tesz jóvá a törvénnyel. 1920-ban elmulasztotta kivetni és keményen végrehajtani a hadinyereség adót, most pótolni igyekszik a súlyos mulasztást. Reméljük ugyanis, hogy a végrehajtás inkább a „nagy zsidókat” sújtja! Egy kis gazdasági érvágás nem árt nekik. Ugyis túl kövérre híztak a nemzet testén.

Hogyan védi a szociáldemokrata párt a magyar munkásokat?

Sokgyermekes munkáscsaládok ezrei ostromolják a szociáldemokrata vezetés alatt álló, csődbejutott Törekvés Takarékpénztárt, hogy keserves keresményeiket, amelyeket évek hosszú során önmegtartóztatás és nélkülözések között felretéve mint 50—100—300 pengős betéteket a pénzügyi intézetnél elhelyeztek, adják vissza!

Évtizedeken át a közéleti tisztaságról, a kisemberek érdekeinek védelméről dikcióztak a szociáldemokrata vezetők, s most a bank szociáldemokrata vezető urai rendőri karhatalom kivezenylését kérték, hogy a pénzüket visszakerő munkások ostromától szabadaljunak.

Szerte az országban ezer és ezer munkás évekig fizette a súlyos pártadót a szociáldemokrata intézmények erősítésére, s az intézmények csődje után sokéves befizetésük vált semmivé.

Súlyos és keserű tanulság!

A magyar munkásság ne düljön be és ne hallgasson tőle idegen, csak fillereit és szavazatát kívánó idegenfajú szervezeti titkárokra és vezetőkre.

A munkésosztály soraiban igen sok értékes egyén és hivatatott vezető van. Ezeket állítsa az élre és iparkodjék megtalálni a testvéri megértő kapcsolatot azokkal a nemzeti és szociális irányzatokkal, amelyek a munkásréteg anyagi érdekeinek becsületes szolgálataival valóban megjavíthatják a munkásság nehéz helyzetét.

Viszont a keresztény nemzeti gondolat diadalmas előretörése idején azt várja a magyar közvélemény a kormányzat erőkezű vezetőitől, hogy amit nagyon helyesen határozott eljárást tanusított a felforgató jobboldali szélsőségek ellen, ugyanolyan határozottsággal járjon el a baloldali vörös nemzetköziség marxista szervezetei ellen is.

Végre valósuljon meg a forradalmi idők szörnyű napjaiban meggyökerezett azon egyetemes kívánság, hogy Magyarországon szervezkedni, politizálni és megmaradni csak magyar nemzeti alapon lehet!

Kivánatos a lengyel-magyar közös határ

Gróf Ciano olasz külügyminiszter biztosította Beck ezredes lengyel külügyminisztert, hogy Olaszország nem változtatja meg azt a felfogását, amely szerint kivánatosnak tartja, hogy Lengyelország és Magyarország közös határt kapjon azért, hogy Magyarország teljesen bekebelezze a Ruszínföldet.

HIREK

A Magyar Élet Mozgalom, mely azóta Magyar Élet Pártja néven politikai párttá alakult át, a múlt hó 18.-án Ricsói dr. Uhlarik Béla főispán Ur jelenlétében tartotta meg zászlóbontó gyűlését Kondorostanyán. Kondorostanya népe a késő esti órák dacára százával gyűlt össze a kondorostanyai Hangya-szövetkezet előtt és meleg óvacióban részesítette a vármegye közszeretében álló főispánját. Dr. Gaal József a kirendeltség nevében, Hunya Ince a Hangya-Szövetkezet és az ottani NEP szervezet nevében üdvözölte lelkes szavakkal a kocsijából kiszálló Főispánt és Horváth Géza ezredes Urat. A Hangya nagyterme zsufolásig megtelt érdeklődő kondorostanyai közönséggel és ott Hunya Ince néhány szavas megnyitóját után Fülöp Imre kisgazda üdvözölte Kondorostanya lakossága nevében a Főispán Urat. A beszéd egyszerű kisgazdasziból jött ugyan, de olyan emelkedett hangú közszóval, gyönyörű, a magyar embert jellemző érzelmekkel volt telítve, hogy magával ragadta az egész hallgatóságot. Majd Horváth Géza nyug. ezredes tartott érdekes ismertetést a Magyar Élet Mozgalom és politikai élet porondon fekvő eseményeiről. A minőségig lelkes hangulatban lefolyt közgyűlés Főispán Ur köszönő szavai után a Himnusz hangjai mellett ért véget.

A Frontharcosok múlt hó 18-án tartották meg első rendes évi közgyűlésüket. A frontharcos bajtársak megértették az úők szavát és nagyszámban gyűntek össze a közgyűlésre, melyet az elnök akadályoztatása miatt vitéz Baranyai István társainok vezették le, aki a gyűlést nagyszabású és lendületes beszéddel nyitotta meg a tegezte a frontharcosok célkitűzéseit. A tárgyakat nagy megértéssel tárgyalta a közgyűlés és a himnusz hangjai mellett emelkedett hangon mentek saját helyeikre, ahol disztribúziót tartottak, népes közvacsorával egybekötve.

A Magyar Élet Pártja e hó 12-én akarta megtartani zászlóbontó gyűlését Endrődön, azonban olyan akadályok jöttek közbe, hogy ezt el kellett halasztani. E helyen is értesítjük Endrőd község és környéke lakosságát, hogy az elmaradt zászlóbontó gyűlés f. hó 18-án délután 5 órakor Kondorostanyán, f. hó 19-én délelőtt 11 órakor pedig változatlan programmal Endrőd községébe udvarán fog megtartani. A gyűlésen föl fóg szólalni Várady László szentesi országgyűlési képviselő, Horváth Géza nyug. ezredes, szervező főtitkár és Papp

Sándor országos főtitkár. Felhívjuk a lakosság figyelmét erre a gyűlésre azzal, hogy ott minél nagyobb számban legyenek jelen.

Legelő verseny. A Magyar kir. Földmivelségi Miniszter f. évben Békésvármegyében is elrendelte a legelőverseny megtartását. Köztudomású az, hogy a község előjárósága a Zöldmező mozgalommal kapcsolatban a községi legelők karbantartására fokozottabb figyelmet fordít már 3 év óta. A legelők gondozása magában foglalja a fásítást, gyomirtást és talajjavítási munkákat. Ezek a tevékenységek azok, melyek ebben a tekintetben figyelembe jöhetnek. Az előjáróság mindezeket a tevékenységeket lelkiismeretes pontossággal és nagy költiséggel hajtotta végre. F. hó 10-én volt a döntőbizottság ülése és Endrőd községet a legelőversenyben a vármegyében a második helyre tették és Endrődöt az első helyre helyezték Békéscsaba csak az intenzívebb gazdálkodás miatt haladta meg. Alapos a remény, hogy jövő évben feltétlenül Endrőd község fogja az első helyet elnyerni. A Csuda ballai községi legelő 5. helyre került, Gyoma község legelője pedig a 6. helyre. El nem lehet mulasztani, hogy ezért a kitüntető eredményért a községi előjáróságot, elsősorban pedig a Főjegyzőt és Gazdát illeti meg az elismerés, akik állandóan szívükön hordták a legelő karbantartását. A kitüntetés anyagilag is értékes rétmunkáló géphez juttatta a községet.

Két és fél évi börtönre ítélte a gyulai törvényszék Bálint István endrői asszonyt, aki gyermekét az elmúlt évben megfojtotta és öngyilkosságot kísérelt meg.

Madrid utcáin napokig palakokban folyt a vér. A kommunisták szalítak szembe a Francó-val békülni akaró szociáldemokratákkal és liberálisokkal. Kimeletlenül öldösték egymást. A város körül a nemzetek hadserege vonult fel és lábhoz tett fegyverrel várja a forradalmárokat párbajának befejezéséig. Ujabb jelentések szerint a kommunista csapatok nagy része megadta magát. Ellenszegülőket sorra lövik Miaja katonái. Eddig tart a „betyár-becsület”.

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár március 16-án tartotta évi rendes közgyűlését a Népházban. A pénztáratörvényes tevékenységét és az igazgatóság tartalmát jelentése. A részvényesek 3 percentes osztalékot kapnak.

Endrői Katolikus Nők Napja március 25-én. Délelőtt a kis misén közös szent áldozás: hazánk sorsának jobbrafordulásáért. D. u. a Népházban disztribúziót rendez az endrői leányklub — a népművelési előadássorozat keretében —, melyre minden endrői

katolikus családot szeretettel vár a Leánysereg. Minden endrői jó katolikus magyar asszony és leány ott lesz az ünnepségen!

Félmillió ember

sorakozott fel a Szent Péter téren és 65 000 hívő a templomban, hogy tanuja legyen a világegyház nagy ünnepének: XII. Pius pápa koronázásának.

Negyven nemzet küldöttsége vett részt a fenségesen szép és meghatározó szertartáson, a világ minden részéből. Sohamég pápai koronázáson ennyi nép és a világ minden számtalán államból ennyi küldöttség még nem volt jelen.

Az ünnepi szentmise után a Szent Péter templom erkélyén történt a koronázás rövid szertartása, amely után a Pápa áldást adott a jelenlévőkre és a világ minden katolikusára.

Endrődön az összes társadalmi egyesületek és hivatalok tagjai résztvettek a hivatalos Te Deum szentmisén, amelyet Csernus Mihály apátplebános mondott segédlettel. Szentmise előtt a Pápa hivatásáról, nagy felelősségéről és Krisztushoz vezető munkásságáról beszélt híveinek az apátplebános. — Mise végén lelkesen hangzott fel ezrek ajkán a pápai himnusz — „Tartsd meg Isten Szentatyánkat!”

Husz éven aluliak nem mehetnek Németországba

A főispán újabb rendelete

A főispán újabb rendeletet adott ki a németországi munkásexportra vonatkozólag. Az újabb rendelkezés szerint husz éven aluli leány, vagy fiatal ember egyáltalán nem mehet Németországba munkára, még akkor sem, ha szülei vel akar kimenni.

A főispán új rendelete szerint a ma már összeírni névsoron is változtatni kell, mert ide husz éven aluliak is fel vannak véve, akik szüleikkel akartak kimenni Németországba. Ezeknek a kimaradtoknak a helyébe természetesen új embereket vesznek fel.

Felmentették Makkai Jánost

az Eckhardt által ellene indított sajtóperben. Az ítélet kihirdetése után Eckhardt súlyosan megsértette Makkait.

Szélhámusok garázdálkodnak a mezőgazdasági munkás-toborzásokon

Békésmegyében két nappal előtt kezdtek meg a mezőgazdasági munkások németországi toborzását. A Németországból érkezett bizottság a helyszínen vizsgálja meg a munkásokat. Szabályos orvosi szemlést tartanak a községekben. Alighogy megérkezett a bizottság, mindjárt felbukkantak németül beszélő, lelkiismeretlen szélhámusok is a békésmegyei falvakban.

Ezek azt hiesztelik, hogy a német bizottság megbízásából tartanak előzetes szemlést. Kolbászt szalonnát, malacokat csálnak ki a falusi emberektől s ennek fejében megígérik nekik, hogy közbenjárjanak érdekükben a bizottságnál. Vitéz Ricsói-Uhlarik Béla főispán most felhívást intézett a vármegye érdekelt közönségéhez, ne düljön be a szélhámusoknak, hanem adja őket csendörkézre. A főispán azt is közli, hogy németországi munkára csak azokat szerződteti a bizottság, akiket a hatóságok is ajánlanak.

Tíz ember megbetegedett az arzénos lisztől Tiszaföldváron. Tiszaföldváron hetekkel előtt arzénos liszt került forgalomba, amelytől tíz ember megbetegedett. A beteget a szolnoki kórházba szállították s közülük ma G Szabó Pál 35 éves gazdálkodó meghalt. A csendőség erélyes nyomozást indított annak kiderítésére, hogyan került arzén a lisztbe.

Leleplezték egy pénzhamisító műhelyt. A főkapitányságon letartóztatták Baumgarten Dező 30 éves hentessegédet pénzhamisítás kísérlete miatt. Baumgarten a fogházban megismerkedett Kovács József hamispénzgyártóval, aki utbaigazításokat adott Baumgartennek a hamis pénzgyártásra. A hentessegéd elkészítette a szükséges gépeket és a műhelyt is berendezte, de ez a nagyarányú készülődése a rendőrségnek tudomására jutott, leleplezték, a pénzhamisításra szolgáló felszerelését pedig lefoglalták.

Humor

Gullaroff híres hollywoodi fodrász csodaszert talált fel, amellyel az aprókarikájú hajbodorítást örök időre lehet rögzíteni. A szabadság bejelentése után a birkák testileg kijelentették, hogy a Gullaroff-fejeket nem azonosítják.

Március Idusán

ünnepi színt öltött Endrőd népe. A 48-as idők nagy alakjairól és halhatatlan alkotásairól elmélkedtünk. Nagy idők nagy emberei tűntek fel óriásként a mult távlatából, hogy megtanítsanak hinni a magyarság termelő erejéből, nemzetfentartó elhivatottságában és dicső mult után küzdelmes jelene és biztató jövőjében.

Az összes társadalmi egyesületek tagjai és tanintézetek növendékei buzgó imában könyörögjenek a haza sorsának boldogságáért.

Szentmise után a hősök szobránál hazafias ünnepséget rendezett a frontharcosok egyesülete az ipartestület és a polgári iskola növendékeinek bevonásával.

A kitűnően sikerült ünnepség tárgysorozata ez volt:

1. Nemzeti Hísekegy. Énekelte az Iparos Dalkör vegyeskara.

2. Szigethy Ferenc: Március 15-én, Szavalt a Kondor Viktória polg. isk. II. o. t.

3. Schumann: Őseink hazája. Énekelte az Iparos Dalkör vegyeskara.

4. Ünnepi beszéd. Elmondotta: Hornok József frontharcos.

5. Kossuth toborzó. Énekelte a polg. isk. ifj. énekkara.

6. Timár Lajos levante-cserkész szavallata.

7. Ammer: Nem, nem soha. Énekelte az Iparos Dalkör férfikara.

8. Szavalt a Leányiskola egyik növendéke.

9. Szózat. Énekelte az Iparos Dalkör férfikara.

Délután 5 órakor a Női-Szervezetek tartottak hazafias összejövetelt a polgári iskola kulturtermében.

Este pedig az Ipartestületben és a Frontharcosok egyesületében rendeztek bankettet a lakosság nagy tömegű részvételével. Mindkét helyen hazafias tüzzel izzó beszédek lelkesítették a hallgatóságot.

Egyesületi híradás

Megalakult a Katolikus Dolgozó Lányok Országos Szövetségének endrői csoportja „Magyarok Nagyasszonya” címen március 12-én a Zöldkeresztes házbán tartott első gyűlés alkalmával. Ez uton is felhívjuk rá az iparban és kereskedelemben foglalkozó lányok figyelmét, tömörüljünk minél többen a dolgozó lány saját érdekét szolgáló mozgalomba.

Az endrői Kat. Dolg. Leányok csoportja: szabás varrás tanfolyamot rendez. Hathetes lesz a tanfolyam heti négy délutánra osztva. Bővebbet és jelentkezést a község háza 10. sz. irodájában

kap az érdeklődő a szociális testvérnél. Ugyancsak itt lehet jelentkezni a szőnyeg-szővő tanfolyamra is, amelyet szintén a Zöldkeresztes házbán tart a tanfolyam vezetőnöje 6 hónapon át.

A tanfolyam március 16-án kezdődik. A tanfolyam jó sikerrel résztvevői szép keresethez juthatnak. Asszonyok is jelentkezhetnek!

A gyógyszerárak

üzemi idejének és ügyeletes szolgáltatásának szabályozása tárgyában hozott belügyminiszteri rendelet. (106-1939 B. M. sz.) 1939. III. hó 1.

A gyógyszerárak rendezés napjainak üzemideje reggel 8 órakor kezdődik és este 7 óráig tart.

A gyógyszerárakat törvényes munkaszüneti napokon zárva kell tartani. Gyógyszert vagy bármi más cikket ezeken a napokon kiszolgáltatni nem szabad.

Ügyeleti szolgálatos gyógyszerár törvényes munkaszünetkor egész nap a közönség rendelkezésére áll.

Gyógyszereknek este 9 órától reggel 7 óráig terjedő időben orvosi rendeletre való kiszolgáltatásáért a kiszolgáltató gyógyszerárán felül 25 százalék hozzá számítható. Ugyanezen idő alatt a gyógyszereknek kézi eladásban történt kiszolgáltatásáért 50 fill. külön pótdíj számítandó.

A közönség tehát gyógyszer szükségletét — saját érdekében — hétköznapokon és nappal szerezze be.

Endrői népesedési adatok.

Febr. 15.—márc. 15.

SZÜLETÉSEK: Pelyva Lajos munkás leánya, Anna Magdolna. Gábor Mihály munkás fia, Mihály József. Pésó Illés géplakatos leánya, Olga Matild. Bukva Lajos földmives fia, János István. Tóth Lajos szabó leánya, Mária Magdolna. Timár Miklós borbély leánya, Mária Veronika. Gyuricza Lajos munkás fia, Vendel Máté. Timár Károly munkás leánya, Ilona Janka. Dinya Imre asztalos fia, Imre Lajos. Hunya Béla földmives leánya, Mária Magdolna. Koloh József földmives fia, József István. Juhász Elek asztalos fia, József Elek. Farkas Antal munkás leánya, Mária. Iványi Lajos földmives fia, Lajos Vince. Pap Sándor munkás fia, Sándor. Szurovecz István földmives leánya, Irma Mária. Széman András földmives fia, András. Timár Lajos földmives leánya, Ilona Etelka.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Németh Károly csizmadia ref. és Hanyecz Etelka rk. Giricz Máté

ARÁMHOZ

Irta: BARTHA ANDRÁS.

Beteljesedtek a napok, idők, évek,
Az Isten könnyei: — csillagok potyognak,
Uszító rovarok jöttek hozzánk lopni, —
A magyar-kenyérből!... s nem hagynak torozni...
Sem élni, sem vágyani nekünk: magyaroknak.
Szegény magyaroknak,

Gazember kufárok idegen eszméket
Hoznak, alkudoznak és jajong az ország,
Minden idegen-agy haszonért hevül... köp
Az östörvényekre!... Sirva menekülök
A nagy vásártérről elbujdosni hozzád.
Elrejtőzni hozzád.

Mindent benned hiszek: otthont, megpihenést,
Halk védekezést és csendesítő békét;
Nem értik, hogy lelkem mért tüzeknek hoztam,
Ugy-e te megérted?... oly alázatosan
Néz rád bánatom és kéri menedékét.
Rejtett menedékét.

Ugy szeretnék veled imádkozni szépen.
S veled is fájatni, amik nekem fájnak,
S míg elzársz a büntől halk asszonyos gonddal:
Magyar-panaszokból fonott ostorokkal
Rontani a szennyes alkuszok hadánál
A piszkok hadánál.

Fajtam szegénysége fáj és hörög bennem,
Amelyek árából herék lakomáznak,
A szegénység fáj, mely sohase tud ölni,
Mégis kilöki a hűtlen rögöt törni
Éhesen, szür nélkül az édes apámat.
Fáradt, vén apámat.

Szeretném fogni a kezéd és kiállni
Azok elé, kik a sir felé indulnak,
S megnyitni a szived, legyen nyitva, tárva,
Ha félek, ha ütnek, ha futok, ha fáj a
Lelkem... élni a te kebeledhez bújok.
Csókjaidhoz bújok.

Megvédel-e majd, ha kin szegül mellemnek?
Magsimogatod-e szívsebeim néha?
Élettárs leszek-e vagy csak ismerőscöd! —
Jaj, mert én vagyok költős pásztor-ösök
Sirmi itt felejtett dalos maradéka:
Vándor maradéka.

munkás rk. és Kenyeres Monika rk. Lefler Mihály autószerelő rk. és Varga Irén rk. Prjevara István földmives ág. ev. és Babrik Jolánka rk. Gubuznai János földmives rk. és Kontra Mária rk. Timár Imre kőmives rk. és Timár Gizella rk.

ELHUNYTA AZ URBÁN: Kurilla Mária 15 éves, agyhártyalob, Kurilla Mihály 69 éves, szervi szívbaj. Jánosik József 72 éves, veselob, Hornok Etelka 59 éves, máji zsugor, Vaszkó Ernő 4 hó, tüdőlob. Hornok István 56 éves, tüdőgümőkór. Varju Ilona 64 év, gyomorrák. Roncsek József 63 éves, szivizomelfajulás. Farkas Elemér 31 éves, tüdőgümőkór, Uhrin Ilona 54 éves, méhnyakrák,

Jánosik Anna 85 éves, hurutos tüdőlob. Dinya Pál 71 éves, véres agyguta. Hornok Pál 81 éves, aggkói gyengeség. Kurilla Imre 73 éves, véres agyguta.

ELJEGYZÉST KÖTÖTTEK: Madári István földmives Paróczai Teréziával Vaszkó István földmives Varju Margittal. Barfa András földmives Hanyecz Margittal. Varga Elek földmives Tóth Annával.

Magyar Élet Pártja
március 19-én délelőtt 11 órakor propaganda gyűlést tart a község háza udvarán. A rendezőség kéri a község lakosságát, hogy minden épkézláb emberjöjjön el a fontos gyűlésre, amelyen Várady László Szentés képviselője mond beszédet.

Mezőgazdasági hírek

Az idei télen tizennégy békésvármegyei községben rendezett gazdasági előadás-sorozatot a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara Békésvármegyei Kirendeltsége. Nagy sikere volt mindent a „Kamarai-napoknak.”

Minden vármegyében lesz kamarai kirendeltség.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a tavalyelőtt Békésvármegyében megszervezett Kamarai Kirendeltség mintájára a területéhez tartozó többi vármegyékben is felállítja kirendeltségeit, Szolnok, Berettyóújfalú, Mátészalka, Nyíregyháza és Beregszász megyeszékhelyeken. Ezeknek a kirendeltségeknek legfőbb feladata, hogy állandó összeköttetésben legyenek a vármegye agrárlakosságával és annak minél teljesebb támogatást nyújtsanak az összes agrárvonatkozású ügyekben.

A Békésvármegyei Kirendeltség az idei télen már másodszer rendezte meg a vármegyében a mindinkább népszerűbbé váló és egyre látogatottabb u. n. „Kamarai-napok”-at, amelyeknek keretében az időszakos gazdasági problémákról és a gazdasági szaktudás emelésére szolgáló növénytermelés és állattenyésztési kérdésekről hangzottak el előadások.

Az idén összesen 14 békésvármegyei helységben és pedig: Békéscsabán, Gyulán, Békéscsárdváron, Csorváson, Gerendáson, Kétegyháza, Kondoroson, Körösladányban, Mezömegyeren, Orosháza-Monori tanyákon, Szeghalmon, Szentetornyán, Pusztaszentetornyán és Vésztőn volt 8-8 előadás a hétnek mindig ugyanazon a napján 8 héten keresztül.

Összesen 112 előadás hangzott el.

Az előadások meglehetősen szép sikerrel fejeződtek be a napokban, a hallgatóság mindinkább élénkebbé váló érdeklődést mutatott az előadás iránt, amikor azoknak hasznosságáról meggyőződést szereztek. Bizonyítja az érdeklődést az is, hogy voltak olyan községek illetve Gazdakörök, ahol tavaly is voltak ilyen előadások s az idén ismételtén kérték, de nem állt módjában a kirendeltségnek a kérésnek minden esetben eleget tenni.

Új tejrendelet. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben feldolgozás és forgalombahozatal céljára vásárolt és legalább 3,6 százalékos zsírtartalmu tej legkisebb termelői árát literenkint 13 fillérben állapította meg vidéken.

A tejtermelés fokozását elérhetjük az által, ha ellés után 4-5 nappal megkezdjük a tehének bő abrakolását. Csak így érhetjük el teheneink tejtermelőképeségének azt a legnagyobb fokát, amelyre az állat szüleitől képességet nyert.

Hogyan készítsük elő a baromfiakat a külföldi kivitelre? A baromfiértékesítő Hangya Szövetkezet angol szakértőt alkalmazott, aki tapasztalatai alapján a következőket ajánlja a tenyésztőknek:

A csirkét kukorica helyett buzával és árpával etessük.

A baromfiakat ne állott, hanem friss vízzel itassuk.

A tojók fészkebe friss szalmát tegyünk, nehogy a tojások piszkosak legyenek.

A libák és kacsák oljai szárazak, gyakran meszelt legyenek. Az almot gyakran váltassuk alattuk. A rothadt szalmán az állatok hasa hibás lesz és kivitelre alkalmatlanná válnak, s a toll sem értékesíthető úgy, mint kívánatos volna.

Eladásuk előtt fűre ne engedjük az állatokat, hanem pár hétig fedett, tisztára meszelt olban buzadarán, irón vagy fölözött tejen tartsuk. — A nagyobb értékesítési lehetőség és magasabb ár így érhető el.

Gabona- és állatárak. A buza ára egyszinten mozog. Helyben 19.60 at fizetnek a 80 kilós tiszavidéki buzáért. Az árpa 16, a zab 19 pengőt ér a helyi piacon. Eladásra azonban nagyon kevés kerül. A tengeri helyben közeledik a 14 pengőhöz. Budapesti paritásban elérte a 15 pengőt.

A marha ára a vidéki piacon 25-30 százalékkal kisebb, mint félév előtt. A szopósborjuért 60-70 fillért fizettek jobb minőség szerint. Az öregkerti Hangya Németországba szállított egy vagon sertést. Mivel a szállítmányban mintegy 12-15 darab 130 kilós állat is volt, kilónként 90 fillért kaptak a hizlalók. Tanulság, hogy egységes sertéseket szállítsunk. Vagy mind 130 kilós, vagy mind 145 kilón felüli fiatal sertéseket. Utóbbiakért 94 fillért fizet a Hangya.

Igen sokoldalú, bensőséges anyagu lesz a Mezőgazdasági Kiállítás A kiállítás rendezőbizottságának gyűlése

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága vitéz Teleki Béla gróf főispán elnökletével gyűlést tartott, amelyen Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár számolt be a közeljövőben megnyíló kiállítás előkészítő munkálatairól, az egyes csoportok anyagáról és oktató céljáról, a propaganda eredményeiről és a látogatottság várható kedvező kilátásairól.

A rendezőbizottság örömmel értesült arról, hogy a kiállításra olyan bőséges anyagot jelentettek be, ami az összes kiállítási istálló férőhelyeit és pavillonjait meg fogja tölteni. Több értékes új csoport is lesz a kiállításon, amelynek befogadására szép új kiállítási csarnokok épülnek.

A tenyészállatcsoporton lesz Idén is a kiállítás súlypontja. Szerencsére a száj- és körömfájás járvány lényegesen csökkent, ennek ellenére a rendezőség megszemenő állategészségügyi rendszabályokat fog alkalmazni. Az összes tenyészállatcsoportban együttvéve mintegy 5000 kiváló minőségű és nagyértékű állat fogja képviselni a kiállításon Magyarország fejlett állattenyésztését.

A kiállítás látványosságát határozatosan fogják kiegészíteni a lókiállítással kapcsolatos változatos programu lovasmérkőzések, a többnapos concours, lovasmutatóványok és játékok. A fogatversenyekre és bemutatókra igen nagy számú jelentkezés érkezett.

A kiállítás látogatottsága az érdeklődés után ítélve, mind belföldről, mind külföldről igen nagyra ígérkezik, különösen a visszacsatolt felvidéki gazdák és a városok lakossága készül arra, hogy a kiállítás alkalmából az 50 százalékos utazási kedvezmény igénybevételével látogasson el Budapestre.

HIRDETÉSEK

ENDRÖD-GYOMAI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T. ENDRÖD

Fiókinézet: Gyoma. Tel.: Endrőd 2. Folyósít rövidlejáratu mezőgazdasági kölcsönöket. Elfogad felmondás nélküli betéteket a legmagasabb kamattal.

Népházi

Szövetkezetben

Kitűnő friss árukat olcsón kap!

Ugaron

6, Páskumon 3 hold földet elad vagy Peresen elcserél az Egyházközség.

Akarja husz fillérről drágábban eladni a buzáját?

Keresse fel vitéz Baranyai Istvánt az Endrőd-Gyomai Takarékpénztárban, magas árat ad érte!

A Katolikus Népszövetség és Temetkezési Segítőpénztára

utján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet magának és családjának.

Iratkozzék be tagul

Tagfelvétel és a díjak befizetése az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt-nél Endrődön. Tag lehet minden 14-65 év közötti egyén. Orvosi vizsgálat nincsen!

Legkisebb havidíj 50 f.

VASUTI MENETREND

Gyomára érkező vonatok.

Budapestről	2.21
Békéscsabáról	5.34
Szarvasról	6.30
Vésztőről	6.35
Békéscsabáról, sebes	8.19
Budapestről	10.21
Vésztőről	11.46
Békéscsabáról, gyors	11.56
Budapestről, gyors	11.57
Békéscsabáról	14.20
Budapestről	15.24
Vésztőről	16.51
Békéscsabáról, gyors	16.58
Budapestről, gyors	17.36
Gyuláról	19.26
Budapestről	20.39
Vésztőről	22.00
Békéscsabáról	23.24

Gyomáról induló vonatok.

Békéscsabára	2.34
Vésztőre	3.43
Budapestre	5.41
Gyulára	6.31
Budapestre, sebes	8.20
Békéscsabára	10.28
Békéscsabára, gyors	11.58
Budapestre, gyors	11.59
Vésztőre	12.45
Budapestre	14.30
Békéscsabára	15.31
Budapestre, gyors	16.59
Békéscsabára, gyors	17.37
Vésztőre	17.41
Szarvasra	19.29
Békéscsabára	20.49
Vésztőre	20.30
Budapestre	23.50

Kezedűtanítást

vállal

Kappel Károly

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238-1934 sz. engedélyével.” Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WALTHIER GYÖRGY** Főmunkatárs: **CSERNUS MIHÁLY** Nyomatott Nádudvary Mihály „PETŐFI” könyvnyomdájában Gyomán.